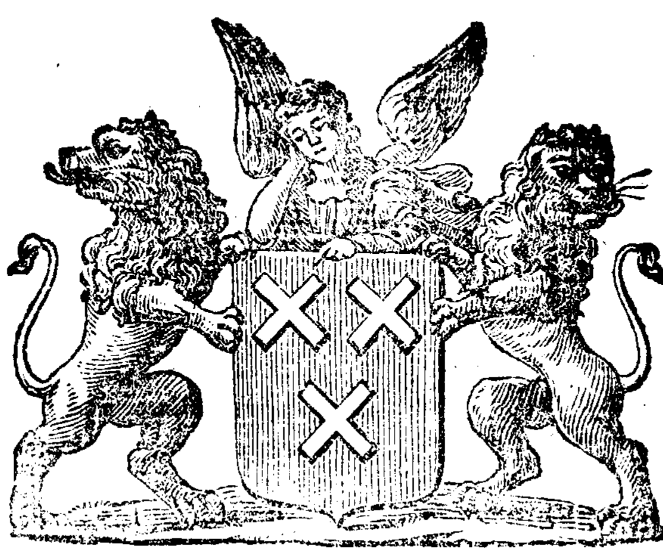
N°. 10. 1833.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag den 23 Januarij.

LATERE BERIGTEN DER COURANT,
van Dingsdag 22 Januarij,
behelzende de laatste Fransche en Belgische Nieuwstijdingen,
benevens de Fransche Beursprijzen van den volgenden dag.

BELGIE.

BRUSSEL, den 21sten Januarij.

Volgens een publiek gemaakten staat van ons leger telt hetzelve in het geheel 104,288 man onder de wapenen. De staf met de militaire intendance bestaat uit 466 personen; de infanterie is, buiten de burgerwachten, sterk 66,258 man, als: 12 regimenten van 4,701 man, te zamen 56,412; 3 regimenten jagers ieder van 2,920 man, te zamen 8,760; voorts 5 kompagnien rustende- en strafkompagnien; de burgerwachten, uit 20 bataillons en 5 kompagnien artillerie bestaande, benevens twee korpsen partijgangers van 1,316 man en nog eenige andere troepen, tellen te zamen 18,171 manschappen, de artillerie is 9,320 man sterk en bestaat uit 14 kompagnien veldartillerie, 5 bataillons belegerings-artillerie; eenige kompagnien trein en werklieden en een bataillon sappeurs-mineurs; de kavallerie bestaat uit 7 regimenten, als: 2 regimenten jagers te paard, 2,530 man sterk; 2 regimenten lanciers 2,924 man; 1 regiment kurassiers van 1,500 man; 1 regiment guides van 868 en 1 regiment gendarmerie van 1,999 man, in het geheel 9,021 man kavallerie; voor de dienst der hospitalen en ambulancen zijn ruim 1000 personen. Het land heeft voorts 34 generaals in dienst, als: 6 divisie- en 16 brigade-generaals in activiteit; 3 divisie- en 4 brigade-generaals op disponibiliteit; 1 divisie- en 4 brigade-generaals op non-activiteit. Onder deze worden opgegeven, als vreemde officieren, één divisie- en twee brigade-generaals.

— *l'Indépendant*, in eene bijzondere briefwisseling uit Doel van den 17den, over het voorgevallene in den morgen van dien dag, nabij gemeld dorp sprekende, zegt, dat de door de Hollanders van het fort Liefkenshoek geloste kanonschoten strekten, om eene batterij van een paar zesponders, die de onzen tegenover het fort opgerigt hebben, te demonteren; een vier-en-twintig ponder kogel had de barak, waarin onze troepen hun verblijf houden, doorboord. Hetzelfde blad vestigt de aandacht van het bestuur op de noodzakelijkheid om thans, ter gelegener tijd, niet alleen batterijen tegen voormeld fort op te rigten, maar vooral om den ouden Doel en het fort *Frederik Hendrik* te bewapenen, ten einde daardoor zoo mogelijk de hollandsche schepen te beletten de rivier op te varen en voor de forten de gemeenschap met Holland af te snijden. Een der Antwerpsche bladen spreekt hierover in denzelfden geest.

— De *Lynx* verzekert dat op geen tijdstip immer te voren er zulk een groot aantal huizen, kwartieren, kamers en appartementen in onze stad te huur hebben gestaan als thans. — Bij voortduring hoort men ook nog, zoo hier als elders, van diefstallen gewagen. In den voorgaanden nacht heeft er hier wederom een met inbraak gepaard plaats gehad; ook te Gent is in den nacht van 18 op 19 hetzelfde voorgevallen; voorts te Melsele in Oost-Vlaanderen, in den nacht van 14 op 15 dezer.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 19den Januarij.

De heer *Siméon* heeft als rapporteur reeds heden het nader verslag uitgebragt, omtrent het ontwerp van wet, betrekkelijk de viering van den 21sten Januarij, daarbij aan de kamer der pairs te kennen gevende, dat de commissie zich niet had kunnen vereenigen met de geheele afschaffing der wet van 19 Januarij 1816, zoo als door de meerderheid der afgevaardigden werd verlangd. De president daarop in omvraag gebragt hebbende, wanneer de beraadslaging zouden geopend worden, is nagenoeg met algemeene stemmen besloten, onmiddellijk daartoe over te gaan. Twee amendementen zijn alstoen op het bureau nedergelegd; het eene van den heer *Royer*; inhoudende: » dat de wet van 19 Januarij 1816, betrekking hebbende *tot de jaarlijksche viering van den immer betreurenswaardigen dag* van den 21sten Januarij 1793 zoude zijn afgeschaft;" het andere van den heer *Cousin*, volgens welk: » de wet van 19 Januarij 1816, betrekking hebbende *tot de noodlottige herinnering* aan den 21sten Januarij, zoude zijn ingetrokken." Het laatste dier amendementen is door den minister van justitie en den heer *Villemain* ondersteund; de graaf *de Ségur* heeft vervolgens de verdediging der kamer van afgevaardigden, over de wijze waarop zij het gewijzigd ontwerp der pairs had ter zijde gesteld, opgenomen; terwijl eindelijk de baron *Mounier* en de graaf *de Montebello* het gevoelen der commissie hebben voorgestaan. Bij het vertrek dezer berigten was de kamer tot geen besluit nog gekomen.

— Men verhaalt heden dat de heer *Dupin* over de onderscheidene belangen van den staat, onder andere ook over het verschil tusschen de beide wetgevende kamers ten aanzien der herinnering aan den geregtelijken koningsmoord, een vrij uitgebreid betoog aan den koning heeft ter hand gesteld, welk stuk hoogstwaarschijnlijk hetzij eene toenadering van het ministerie, tot de partij van den heer *Dupin*, hetzij eene meer openlijke vijandschap ten gevolge zal hebben.

— Volgens de ministeriele bladen zal de reserve divisie van het Noorder-leger, onder den luitenant-generaal *Schramm*, binnen weinige dagen uiteengaan.

— Tijdingen van Madrid van den 10den dezer ontvangen, vermelden, dat aldaar alles rustig was, doch dat op den 4den te Sivilien eenige beweging onder het volk had plaats gehad.

— De gewezene hertog van Brunswijk heeft, zoo men zegt, van het ministerie verlof verkregen, om zich alhier te vestigen, en wordt dus eerstdaags in de hoofdstad gewacht.

— De plegtige inwijding der nieuwe kerk van de tempel-ridders, heeft laatstleden zondag plaats gehad. De *Messager des Chambres* geeft van dit zonderling en vrij ergerlijk schouwspel de volgende beschrijving:

Het publiek is toegelaten in eene zaal, waarvan de toegangen door stedelijke wachten werden bewaakt en die geheel met driekleurige vaandels was behangen. Aan het eind dier zaal zag men den standaard der tempel-ridders, *le Beauséant* genaamd, met twee andere vaandels, waarvan het eene wit met blaauwe strepen en het andere eenen witten grond met een rood kruis vertoonde.

Des avonds ten zeven ure begon het orchest eenen militairen marsch te spelen en trad de prior der orde, de heer *Besuchet*, door twaalf ridders en drie levieten vergezeld de zaal binnen, en nam zijne plaats op een verheven tooneel. De ridders droegen het oud kostuum hunner orde, zoo als men dit in den schouwburg, bij de vertooning van het treurspel van den heer *Roynouard*, menigmaal heeft gezien; eene lange witte rok, met een rood kruis op de borst, bedekt hen het ligchaam, daarover een mantel met een dergelijk kruis op den linker schouder; het hoofd is bedekt door een zijden muts met veeren; voorts van zeer ouderwetsche sporen en degens voorzien. De prior heeft vervolgens in naam der geheele ridderschap, die met ontblootte zwaarden zulks bevestigde, verklaard, dat zij van dit gebouw bezit namen, om aldaar de godsdienst naar de instellingen der eerste kerk uit te oefenen, voor *Lodewijk Philips* en de vertegenwoordigers der natie te bidden. De grootmeester der orde (zekere *Bernard*, likdoorn-snijder van zijn ambacht) binnen geleid zijnde, heeft voorts de zedelijke, godsdienstige en menschlievende bedoelingen dezer vernieuwde orde opengelegd, en is daarop door een der levieten de gewone mis in de Fransche taal gevierd. De beide kooren, *kyrie eleison* en het *miserere*, zijn bij uitzondering door mans- en vrouwen-stemmen in het Latijn gezongen. Een der ridders heeft voorts van eene daartoe ingerigte tribune, in eene uitgebreide redej, de geschiedenis der orde van de aanwezigen verhaald, en zijn intusschen door zes zoogenaamde stiftsvrouwen de liefdegiften voor de armen ingezameld. De dienstdoende leviet heeft het brood en den wijn op het altaar gezegend, en na het eerste in een aantal stukken te hebben gebroken, en eenige druppels wijns geplengd, heeft hij onder beide vormen het heilige gebruikt. De grootmeesters, de ridders en de stiftsvrouwen hebben hetzelfde voorregt genoten, en de plegtigheid is met den zegen geeindigd. De ridders hebben verder hunne zwaarden getrokken, en de stoet heeft in dezelfde order den nieuw gewijdden tempel verlaten.

— De fondsen waren heden (19 *Jan.*) genoteerd: de 5 pCt. kont. 101,45; op tijd 101,55; de 3 pCt. kont. 73,35; op tijd 73,45; Nap: renten 85,45 kont.; 85,35 op tijd; Sp: perp: 59⅞ kont.; 60 op tijd; Cortes 12½.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 22sten Januarij.

Bijzondere berigten uit Berlijn melden, dat H. M. de koningin op gisteren de terugreis naar 's Hage zou ondernemen.

— Uit Vreeswijk wordt, onder dagteekening van eergisteren ochtend ten 8 ure, gemeld, dat het ijs in de Lek toen nog vast zat; geschiedende de overvaart regelmatig met de pont en met de booten door de opening die in het ijs was gehouden. De rivier was toen in de laatste vier en twintig uren 23 Ned. duimen gewassen.

Van Heusden schrijft men, dat tot den 20sten, des morgens, in den staat van het ijs op de Maas, geene verandering was gekomen.

Die rivier stond aan de peilschaal op 2,76 Ned. ellen, en was in het laatste etmaal 53 duimen gevallen.

» Het ijs in de rivier den IJssel," wordt in een berigt uit Zwolle van den 19den gezegd, » zit van boven Deventer af tot aan de Zuiderzee geheel vast, behalve een vak van ongeveer 700 ellen lengte bij het tigchelwerk te Herxem en een dito boven het kleine veer te Hattem, ter lengte van ongeveer 400 ellen. Te Deventer heeft men in een open vak voor de stad, voor den overtogt aan het veer, de brug wederom gelegd, terwijl in de veeren te Olst, Wijhe en het Katerveer de passage met de pont door in het ijs gemaakte sleuven geschiedt."

Voor Gorinchem was, in den namiddag van den 19den, het ijs in sterkte toegenomen; men passeerde hetzelve met ijsschouwen, beladen met 4 of 500 Nederlandsche ponden. Ook voor Dordrecht werd op hetzelfde tijdstip de rivier te voet gepasseerd. Voor Brielle was in den voormiddag van den 19den de rivier bijna zonder ijs.

Aan de peilschaal te Keulen stond de Rhijn, den 19den, ten 8 ure des morgens, op 4 voet 1 duim, zijnde dus in het laatste etmaal 1 voet 1 duim gewassen.

— De koning van Pruissen heeft bij eene kabinets-order van den 10den dezer gelast, dat het aan de zijde der Maas daargestelde observatie-korps moet ontbonden worden en alle de troepen daarvan in hunne vroegere standplaatsen terug moeten keeren, met uitzondering van de derde brigade, welke in hare tegenwoordige sterkte in de kantonnementen blijft, die zij thans bezet heeft.

De troepen van het 8ste armée-korps worden weder teruggebragt op den voet, waarop zij vóór den 3den November des vorigen jaars waren, en de aanvullings-afdeelingen van de infanterie worden ontbonden.

De kommandant van dit korps, de generaal *von Muffling*, heeft dien ten gevolge eene dagorder uitgegeven, welke aldus luidt:

» Het observatie-korps is ontbonden.

» Wij verlaten den linker rijn-oever, doordrongen van achting voor zijne bewoners.

» Zij zijn, even als wij, gehecht aan orde en wet; zij vertrouwen, even als wij, met gehoorzaamheid en liefde op de wijsheid onzes konings. Wij zijn door eenen gemeenschappelijken band aan elkander gehecht.

» Tusschen lieden van gelijke denkwijze laat de gastvrijheid aangename herinneringen en betrekkingen achter, en dankbaarheid is bij hen geen ijdele klank.

» Onze landgenooten erkennen uwe niet geringe zorg, om hen de lasten der inkwartiering dragelijker te maken, en dat gij uwe eer stelt in de vervulling uwer pligten.

» Gij hebt aan mijn vertrouwen beantwoord. Volhardt, als echte krijgslieden, in dit edel gedrag, en ik zal het mij steeds tot eene eer rekenen, aan uw hoofd te staan."

— In de vorige week, in den avond namelijk van maandag den 14den, is te Liverpool in Engeland, een brand ontstaan, welke zoo hevig toenam, dat binnen een uur tijds reeds vier gebouwen in de asch lagen. Deze vreesselijke brand, welken men, in weerwil van alle toegesnelde hulp, niet voor des dingsdag 's morgens, ten negen ure, geheel meester schijnt te hebben kunnen worden, heeft, behalve de reeds genoemde gebouwen, nog tusschen de vijftien en twintig pakhuizen genoegzaam geheel verteerd. De aangerigte schade aan goederen wordt op 200,000 p. st. begroot, van welke voor een bedrag van 121,000 p. st. verzekerd is. Ongelukkig hebben bij dezen brand zoo van de aanschouwers, als van degenen, welke zich met het redden van goederen bezig hielden, tien personen het leven verloren, terwijl de kolonel *Jordan*, door eenen val van een der pakhuizen, deszelfs been gebroken heeft; hetwelk daarna is moeten afgezet worden. De brandbare stoffen, met welke enkele van de afgebrande pakhuizen voorzien waren, hebben ongetwijfeld tot de felheid van dezen brand veel toegebragt.

— De *Quotidienne* behelsde laatstelijk eene paralel tusschen onzen koning en de hertoginne *van Berry*, waarvoor wij hier een plaatsje ruimen:

» Te midden der krampachtige bewegingen, welke het maatschappelijk ligchaam ten grave doen dalen, en waarbij geen enkel grondbeginsel zich staande houdt, te midden van de onbeschoftste fopperij, welke men tegen ons in het werk stelt, en de baatzuchtige, kleingeestige en vreesachtige staatkunde van Europa, heeft de Voorzienigheid twee groote karakters daargesteld: *Willem van Nassau* en de hertogin *van Berry!* *Willem* met twee millioenen onderdanen, ontrefbaar voor de vrees, die de koningen der magtigste volken op hunne slecht gesteunde troonen doet sidderen; *Mevrouw*, zich boven den tegenspoed - de groote klip der menschelijke grootheid - verheffende. — *Willem*, aan de geheele wereld verklarende, dat hij liever met geheel zijn volk wil te gronde gaan, dan gehoor geven aan de uitspraak van eene monsterachtige regtbank, die, met verachting van het onbetwistbaarste regt der volken, over derzelver lot wil beschikken, met het een ter dood, het andere tot slavernij te verwijzen; *Mevrouw* door haar edel ongeluk den haat ontwapenende, de harten door haren mannelijken moed winnende, en geroepen om het oordeel, door hare vaderlandsliefde, te verlichten, wanneer men haar regters zoude willen geven. Laat de maatschappelijke orde van zaken, die men vernedert en bederft, inéén vallen en vergaan, dan zullen nog deze beide heerlijke verschijnselen derzelver puinhoopen helder verlichten. Wanneer die gekluisterde maatschappij hare banden kan verbreken, om zich vrij te maken en eenen nieuwen weg in te slaan, dan zullen ook deze verschijnselen de lichtpunten zijn, om een gelukkig verschiet te gemoet te snellen."

— Men las onlangs in het *Journal de Francfort*: » **Toen de beroemde** ***Hervéy***, **het vraagstuk**, ***omtrent den omloop van het bloed***, **oploste, kwamen alle de groote geleerden van Europa in beweging, en alle meenden aan de geneeskunde eenen nieuwen weg geopend te zien. Met ongeduld verwachte men de uitkomsten en de gevolgen dezer ontdekking; doch zij bleven achterwege. Alles, wat de omloop van het bloed bewees, was:** ***dat het bloed omliep!***"

» Er waren menschen, die een Europeesch vraagstuk in het kasteel van Antwerpen gezien hebben. Eenmaal deze sterkte overwonnen; geene onlusten meer, geene vorderingen op grondgebied, geen oorlog, geen vrees voor het behoud van den vrede van Europa. Juist de geschiedenis van de ontdekking door ***Hervéy*** **gedaan! De citadel is nu genomen en wat volgt daaruit? Dat de Hollanders eene sterkte minder hebben; ziedaar alles. En de verdediging van deze sterkte, bewijst aan Europa, op welke wijze zij degenen die nog in hun bezit zijn zullen weten te verdedigen."**

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 19den Januarij.

De kommissie der Tweede Kamer van de Wurtembergsche standen, die met het onderzoek der geloofsbrieven belast was, heeft in de zitting van den 16den dezer verslag gedaan van hare werkzaamheden, en onder anderen te kennen gegeven, dat zij zich verpligt had gevonden de gekozene afgevaardigden, die vroeger wegens deelneming aan staatkundige misdrijven veroordeeld werden, doch sedert van den Koning gratie hebben verkregen, niet in de vergadering toe te laten; en zulks op grond, dat de gewone rehabilitatie niet kan geacht worden, ook het genot der staatkundige regten terug te geven, terwijl het daarenboven genoegzaam mogt zijn, dat de bewuste personen in der tijd waren overtuigd van tot eene vereeniging te hebben behoord, welke openlijk ten doel had en verkondigde, dat de tegenwoordige grondwet en nationale instellingen moesten worden omver geworpen, om het volk de vrijheid te geven, zich, naar believen, eene maatschappij te vormen.

— De nieuw geworven troepen, die naar Griekenland bestemd zijn, bestaande uit een eskadron hulanen, en drie kompagnien grenadiers, scherp-schutters en artilleristen zijn den 15den dezer van Munchen naar Triest vertrokken.

— De gewezene voorzitter der Nassausche standen, de geheimraad ***von Herber***, **heeft zich van het vonnis, dat hem wegens misdaad door de drukpers gepleegd, tot eene driejarige gevangenisstraf veroordeelde, in hooger beroep voorzien, en is intusschen onder borgtogt ontslagen.**

— De Koning van Hongarijen nagenoeg geheel hersteld zijnde, is den 12den dezer voor het eerst in het openbaar verschenen, terwijl in eene der kerken te Weenen, eene plegtige dienst is gevierd om voor dit herstel te danken. Bij het Oostenrijksch leger hebben weder onderscheidene bevorderingen plaats gehad, ofschoon overigens sedert den val der citadel van Antwerpen en de daarop gevolgde mededeelingen alles een vreedzamer aanzien krijgt.

Voorts had men te Weenen berigten uit Konstantinopel van den 24sten der vorige maand, volgens welke de russische generaal *Murawieff* door een oorlogsfregat van Sebastopol aldaar was overgebragt, en den Sultan in 's Keizers naam voorstellen had gedaan, om de Porte in het bedwingen van den oproerigen Egijptischen Bassa behulpzaam te zijn. Onder dankbare erkentenis voor deze bereidwilligheid zoude echter de Sultan geantwoord hebben, dat hij voor het oogenblik meende dit doel met eigen krachten te zullen bereiken, doch in geval van nood van het vriendelijk aanbod zoude gebruik maken.

— De vier districten, die onlangs in opstand zijn geraakt, zijn volgens tijdingen van Belgrado van den 7den dezer, dadelijk, en, zoo men zeide, met goedvinden der Porte door Servische troepen bezet, zoodat thans de eerste stap tot de geheele uitvoering van het traktaat van Adrianopel is gedaan.

DANKBETUIGING

Bij den ondergeteekende is wel ontvangen, en aan de belanghebbenden uitgereikt, de gift van een onbekende hand, onder de Letter X, uit Noord-Braband aan hem toegezonden; die hier voor de welmeenendste dankzegging wordt toegebragt.

Volgaarne zal zich de ondergeteekende met de uitreiking van soortgelijke giften, aan de zieken welke in de hospitalen te Middelburg of te Veere verpleegd worden, persoonlijk belasten.

Middelburg, den 18 Januarij 1833.

De kommanderende Officier van het gedetacheerde gedeelte Noord-Brabandsche mobiele schutterij.

J. A. GERLACH, junior, *Kapitein.*

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

MAANDAG, 21 Januarij 1833.

				gebl.
NEDERLANDEN,	Werkelijke schuld, $2\frac{1}{2}$ pCt.	ƒ $42\frac{1}{2}$	à 43	$42\frac{7}{8}$
	Uitgestelde schuld.	- $\frac{13}{16}$	à $\frac{15}{16}$	
	Kansbiljetten.	- $15\frac{3}{4}$	à $16\frac{1}{4}$	16
	Amortisatie Syndicaat, $4\frac{1}{2}$ pCt.	- 72	à 73	$72\frac{3}{4}$
	Idem idem., $3\frac{1}{2}$ pCt.	- 56	à 57	$56\frac{5}{8}$
	Oorlogs-lasten 1830 à 5 pCt.	- $91\frac{3}{4}$	à $92\frac{1}{4}$	92
	Vrijw. geldl. 1831 à 6 pCt.	- $98\frac{1}{2}$	à 99	$98\frac{7}{8}$
	Nieuwe idem. 1832 à 5 pCt.	- $79\frac{3}{4}$	à $80\frac{1}{2}$	$80\frac{1}{8}$
	Schatkistbiljetten, 6 pCt.	- $99\frac{1}{2}$	à 100	$99\frac{3}{4}$
	Handel-Maatschappij, $4\frac{1}{2}$ pCt.	- 84	à $84\frac{1}{2}$	
FRANKRIJK,	inschr. op 't Grootboek 3 pCt.	- $73\frac{1}{4}$	à $73\frac{3}{4}$	$73\frac{1}{2}$
RUSLAND,	Bij *Hope en Comp.*, 5 pCt.	- 94	à $94\frac{3}{4}$	$94\frac{1}{4}$
	Bij dezelfde $18\frac{28}{29}$, 5 pCt.	- $95\frac{1}{4}$	à $95\frac{3}{4}$	$95\frac{1}{2}$
SPANJE,	Certific. Amst., 5 pCt.	- $54\frac{1}{2}$	à 55	$54\frac{3}{4}$
	Dezelfde 3 pCt.	- $35\frac{1}{4}$	à $35\frac{3}{4}$	$35\frac{1}{2}$
	Uitgestelde schuld.	- 8	à $8\frac{1}{4}$	$8\frac{1}{8}$

Te BREDA bij BROESE & COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.